

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

Лефтеров В.О., Лазор К.П., Кольцов В.М.

ОСНОВИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ В ГАЛУЗІ
ПСИХОЛОГІЇ

методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів

Одеса
Фенікс 2020

УДК 159.9.07

*Рекомендовано навчально-методичною радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
протокол від 2 липня 2020, № 5*

Рецензенти:

Максименко Ю.Б. – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної та диференціальної психології Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського;

Тімченко О.В. – доктор психологічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії екстремальної та кризової психології Національного університету цивільного захисту України

Лефтеров В. О., Лазор К. П., Кольцов В.М. Основи науково-дослідної роботи в галузі психології : методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів [Електронне видання]. кафедра психології НУ «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2020. – 38 с. DOI 10.32837/11300.13457

Навчально-методичні рекомендації з курсу «Основи науково-дослідної роботи в галузі психології» розроблено відповідно до навчального плану і складаються з навчальної програми курсу, методичних рекомендацій з проведення практичних занять та завдань для самостійної роботи здобувачів, списку рекомендованої літератури. Матеріали призначені для студентів факультету психології, політології та соціології Національного університету «Одеська юридична академія», які навчаються в магістратурі за спеціальністю «Психологія».

Вивчення дисципліни «Основи науково-дослідної роботи в галузі психології» допоможе студентам зрозуміти методику та технології організації та проведення психологічних досліджень, а також сприятиме залученню здобувачів до науково-дослідницької діяльності та підготовки ними публікацій, кваліфікаційних й інших наукових робіт.

УДК 159.9.07

© Лефтеров В.О., © Лазор К.П., © Кольцов В.М. 2020

ISBN 978-966-928-588-1

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи науково-дослідної роботи в галузі психології» є загальноосвітнім курсом професійної підготовки майбутніх магістрів – психологів, що спрямований на використання наукового потенціалу вищої школи, поліпшення якості підготовки спеціалістів, а також на вивчення загальних засад наукової діяльності та базових положень організації, постановки та проведення наукових досліджень. «Основи науково-дослідної роботи в галузі психології» ґрунтується на класичних та інноваційних підходах до навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти і постійно вдосконалюється під впливом наукових досягнень психології в Україні та світі.

Курс «Основи науково-дослідної роботи в галузі психології» передбачає засвоєння студентами основних положень та відомостей про роль і місце науки у розвитку суспільства, про закономірності розвитку науки, про організацію та шляхи забезпечення наукових досліджень в державі. Окремо виділено розгляд методологічних і практичних питань проведення і узагальнення результатів дослідження у психологічній галузі.

Предметом вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень в галузі психології» є система науково-дослідних і навчально-дослідних праць виконаних у стінах вищої школи, з урахуванням різноманітних видів виконуваних робіт – від курсової роботи до докторської дисертації, підготовки наукових статей, відповідно до сучасного рівня розвитку психологічної науки, а також з урахуванням можливостей комп'ютерної обробки наукової інформації.

Знання з «Оснoв науково-дослідної роботи в галузі психології» допоможе здобувачам вищої освіти розкрити свій особистий науково-дослідницький потенціал, сприятимуть вихованню у них потреби наукового пошуку при розв'язанні професійних завдань у практичній діяльності.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета даного навчального курсу «Основи науково-дослідної роботи в галузі психології» полягає у розкритті базових засад здійснення наукової праці, вивченні методології, методики та технології організації та проведення наукових досліджень в психології, а також залучення здобувачів вищої освіти до науково-дослідницької діяльності та якісної підготовки ними публікації, кваліфікаційних й інших наукових робіт.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомити з наукою як системою знань, формами її організації і управління, системою підготовки наукових кадрів в Україні;
- дати уявлення про методологію наукових досліджень як інструментарій і як науку про методи і області їх застосування в науковій діяльності;
- розкрити значення і сутність інформаційного забезпечення наукової діяльності;
- ознайомити з організаційними засадами наукових досліджень;
- дати уявлення про етапи організаційно-методичної підготовки наукового дослідження;
- ознайомити з методикою експериментальних досліджень і математичного планування експерименту;
- ознайомити з формами апробації і реалізації наукових досліджень;
- дати уявлення про ефективність наукової діяльності і методику її визначення; розкрити роль та етичні принципи наукової організації праці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- філософські основи науки, як суспільного усвідомлення реальності;
- сутність сучасних проблем методології науки;
- методологічні основи проведення наукових досліджень;
- нормативно-правову базу та її роль у науковому дослідженні;

- методи аналізу і побудови наукових теорій в психології;
 - моделювання наукових систем і процесів;
 - методи наукового дослідження;
 - організацію, планування та етичні засади проведення науково-дослідної роботи;
 - порядок і основні етапи організації наукового дослідження в психології;
- вміти:*
- володіти знаннями з основ наукової діяльності та форм і принципів організації науково-дослідної роботи в галузі психології;
 - аналізувати актуальні проблеми розвитку психологічної науки та критерії вибору напрямку наукового пошуку;
 - розробляти програми психологічного дослідження;
 - спираючись на знання методології вміти використовувати конкретні методи психологічного дослідження, в тому числі застосовувати математико-статистичні методи в наукових дослідженнях та інтерпретувати їх результати;
 - володіти навичками проведення й інтерпретації емпіричних (експериментальних) досліджень з актуальних проблем психології;
 - вміти оформляти, презентувати та публічно захищати результати наукового дослідження відповідно до існуючих стандартів.

3. СТРУКТУРА ТА ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема за п/п	Назва теми
Тема 1.	Наукове дослідження як форма існування і розвитку науки.
Тема 2.	Методологічні засади наукової творчості.
Тема 3.	Види і зміст наукових робіт.
Тема 4.	Підготовка до написання наукової роботи і накопичення наукової інформації.
Тема 5.	Робота над рукописом наукової роботи.
Тема 6.	Оформлення і захист наукової роботи.
Тема 7.	Особистість дослідника та організація праці у науковій діяльності

* Л - лекції

ПЗ – практичні заняття

СРЗ – самостійна робота здобувачів

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Наукове дослідження як форма існування і розвитку науки.

Наука як продуктивна сила розвитку суспільства. Психологія науки у контексті наукознавства. Загальні відомості про науку і наукові дослідження. Класифікація науки, структурні елементи науки, їх характеристика. Етапи становлення і розвитку науки. Сутність наукового пізнання, знання та наукового дослідження. Критерії і принципи наукового знання. Функції знання. Рівні наукового пізнання. Поняття і типи наукових досліджень. Задум і основні етапи наукового дослідження.

Науково-технічний потенціал України. Організаційна структура науки. Пріоритетні напрями розвитку науки. Організація науково-дослідницької діяльності в Україні. Система підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів та їх занятість.

Критичне осмислення досягнень науки. Наукова діяльність і глобалізація науки. Нормативне регулювання наукової діяльності в Україні. Установи, які безпосередньо здійснюють наукові дослідження в Україні.

Тема 2. Методологічні засади наукової творчості.

Основні положення наукової методології. Місце теорії у наукових дослідженнях. Гносеологічний, логічний і методологічний підходи. Методологія. Наукова ідея. Гіпотеза. Закон. Закономірності. Принципи. Аксиома. Теореми. Категорія.

Методологічні засади проведення психологічних досліджень. Методологія і методи наукового пізнання. Принцип всезагального взаємозв'язку. Принцип єдності якості та кількості. Принцип відображення.

Наукове дослідження - творчий процес Класифікація методів наукового дослідження. Основні групи загальних методів. Емпіричні методи. Аналізі

синтез. Абстрагування. Індукція і дедукція. Моделювання.

Застосування логічних законів і правил. Закон тотожності. Омонімія. Синонімія. Закон протиріччя. Умовивід. Правила аргументації. Правила доказу. Спростування доказів. Похідні судження (індуктивні і дедуктивні). Правила побудови логічних визначень.

Специфіка методів психологічного дослідження. Підходи та критерії вибору методів в психологічних дослідженнях. Математико-статистичні методи в дослідженнях з психології. Проведення аналітичної роботи в науково-дослідному процесі.

Тема 3. Види і зміст наукових робіт.

Види наукових робіт та їх характеристика. Загальна характеристика магістерських, кандидатських та докторських дисертацій. Види та форми науково-дослідної роботи здобувачів. Процес наукового дослідження і його стадії. Вибір проблеми та вимоги до теми дослідження. Актуальність, об'єкт і предмет наукового дослідження. Конкретизація проблеми дослідження. Мета і завдання наукового дослідження, їх логічний взаємозв'язок. Гіпотеза, наукова новизна і практичне значення наукової роботи. Наукова новизна і практична значущість в дослідженнях з психології.

Визначення методики та методів дослідження. Застосування системного підходу в наукових дослідженнях. Ефективність результатів наукових досліджень. Практичне впровадження результатів наукових досліджень.

Тема 4. Підготовка до написання наукової роботи і накопичення наукової інформації.

Організація наукового дослідження. Сутність та основні етапи організації досліджень. Визначення проблеми та її конкретизація. Критерії вибору теми наукового дослідження, порядок її конкретизації і затвердження

Підготовка до написання роботи складання плану наукового дослідження. Попередня розробка теоретичних положень. Інформаційні бази наукових досліджень. Наукові документи і видання. Роль інформації в наукових дослідженнях та класифікація наукових документів. Якість інформації в науковому дослідженні. Бібліографічний пошук і вивчення літературних джерел.

Структура та призначення наукових документів. Вибір об'єкта обстеження та визначення системи показників, які підлягають збору в процесі спостереження. Організація збору і документальне оформлення інформації. Принципи збору інформаційного матеріалу. Склад і структура наукових матеріалів. Процес збору матеріалів. Характеристика релевантної, бібліографічної та основної інформації.

Організація роботи з науковою літературою. Раціональна організація праці наукового дослідника. Проблема економічної ефективності наукових досліджень.

Тема 5. Робота над рукописом наукової роботи.

Наукова проблема та обґрунтування теми дослідження. Бібліотека – інтелектуальний центр наукових досліджень. Структура і організація психологічної бібліографії. Композиція наукової роботи. Дослідна і завершальна стадії науково-дослідного процесу. Рубрикація тексту. Мова і стиль наукової роботи. Підготовка чорнового рукопису і виклад наукових матеріалів.

Плагіат та його ознаки. Етичні принципи дослідника. Професійно значущі особистісні якості вченого. Фактори підтримання високої працездатності. Психологічні особливості інтелектуальної праці. Раціональна організація праці дослідника.

Тема 6. Оформлення і захист наукової роботи.

Систематизація результатів наукового психологічного дослідження.

Критерії оцінки готовності наукової роботи. Загальні правила оформлення результатів наукових досліджень. Використання та оформлення цитат. Посилання в тексті і оформлення запозичень.

Форми подання цифрового та ілюстративного матеріалу. Оформлення додатків, приміток і бібліографічного апарату. Бібліографічний опис джерел, використаних у науковому дослідженні.

Підготовка до захисту наукової роботи. Написання виступу (доповіді) за результатами наукового дослідження. Підготовка наочної (комп'ютерної) презентації результатів наукового дослідження. Процедура публічного захисту наукової роботи. Захист дисертацій в спеціалізованих вчених радах. Практичні рекомендації для публічного захисту наукової роботи.

Наукові публікації: поняття, функції, основні види. Мінімальна кількість та обсяг публікацій здобувача. Наукова монографія та наукова стаття. Тези наукових доповідей (повідомлення). Методика підготовки та оформлення публікацій. Техніка написання тексту. Оформлення реферату, доповіді (повідомлення). Умови прийому наукових публікацій.

Експертиза наукового дослідження. Впровадження результатів завершених наукових досліджень. Ефективність результатів наукових досліджень, їх критерії та оцінка.

Тема 7. Особистість дослідника та професійна етика науковця. Організація праці у наукових проектах.

Формування вченого як особистості та режим його праці. Виховання творчих здібностей. Мотиви наукової діяльності. Основні психологічні риси вченого. Працелюбність. Багатознання. Особиста ініціатива. Моральна відповідальність вченого.

Організація роботи в науковому колективі. Наукові колективи як особливі структури в науці. Наукові школи та їх роль у науці. Основні принципи управління науковим колективом. Особливості управління конфліктами в

науковому колективі. Наукова організація, етика та гігієна розумової праці. Підвищення якості наукових досліджень. Форми наукової комунікації вчених. Теоретичні положення підготовки публікації у міжнародних рецензованих виданнях. Структура наукових публікацій відповідно до вимог міжнародних наукометричних баз (наприклад, Web of Science, Scopus тощо).

5. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ ТА ЗАВДАННЯ НА САМОСТІЙНУ РОБОТУ

ТЕМА 1. НАУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК ФОРМА ІСНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ НАУКИ

План:

1. Загальні відомості про науку і наукові дослідження.
2. Критерії і принципи наукового знання.
3. Рівні наукового пізнання.
4. Поняття і типи наукових досліджень.
5. Задум і основні етапи наукового дослідження.

Завдання на самостійну роботу:

1. Виконати творче завдання:

- 1.1. Здійснити аналіз науки як продуктивної сили розвитку суспільства.
- 1.2. Визначити соціально-психологічні аспекти науки у контексті наукознавства.

2. Виконати контрольні завдання:

- 2.1. Класифікація наукових теорій.
- 2.2. Наукова діяльність і глобалізація науки.
- 2.3. Нормативне регулювання наукової діяльності в Україні.
- 2.4. Установи, які безпосередньо здійснюють наукові дослідження в Україні

Рекомендована література:

1. Бэкон Ф. О мудрости древних / В 2 т. 2 испр. и доп. изд. Т.2. / Сост., общ.ред. и вступ.ст. А.Л. Субботина. – М.: Мысль, 1978. – С.231-300.
2. Вернадский В.И. Избранные труды по истории науки / В.И. Вернадский. – М.: Наука, 1981. – 360 с.
3. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень.: Навч. Посіб. - К.: ЦНЛ,

2004. – 212 с.

4. Кислий В. М. Організація наукових досліджень : навч. Посібник. - Суми : Унів. кн., 2011. - 224 с.

5. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: [навч. посіб.] / А.С. Філіпенко. – К.: Академвидав, 2005. – 208 с.

1. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Стат. зб./ Держкомстат. - К., 2001.

2. Патон Б. Інноваційний шлях розвитку економіки України // Вісник НАНУ - 2001. - № 2.

3. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень : [навч. посіб.] / Г.С. Цехмістрова. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.

4. Чернілевський Д.В. Методологія наукової діяльності : [навч. посіб.] / Д.В. Чернілевський, О.М. Гандзюк, В.І. Захарченко, І.М. Козловська, К.О. Кольченко, Г.Ф. Нікуліна, В.О. Подоляк / За ред. Д.В. Чернілевського. – К.: Видавництво Університету «Україна», 2008. – 478 с.

ТЕМА 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОЇ ТВОРЧОСТІ

План:

1. Метод і методологія наукового дослідження.
2. Класифікація методів наукового дослідження.
3. Сутність наукового дослідження.
4. Застосування логічних законів і правил.

Завдання на самостійну роботу:

1. Підготувати реферати:

1.1. Методологічні засади проведення соціологічних / психологічних досліджень.

1.2. Підходи та критерії вибору методів в соціологічних / психологічних дослідженнях.

1.3. Проведення аналітичної роботи в науково-дослідному процесі.

2. Виконати творче завдання:

2.1. На сучасному етапі можна виділити дві головні лінії розвитку *психології*. Одна ґрунтується на застосуванні *експериментальних методів*, покликаних відкрити стійкі закономірності функціонування *психіки* і подати їх у кількісному, формалізованому вигляді. Друга, навпаки, схиляється до аналізу неформалізованих характеристик психіки (*смислів, переживань, несвідомого* тощо). Лише так, за твердженням представників цього напрямку, психологія може зберегти свій предмет, оскільки в іншому випадку його "заберуть" кібернетика, логіка, фізіологія чи соціологія. *Наскільки реальною є така загроза? Яка з цих ліній переважає в сучасній психології?*

2.2. Обґрунтуйте або спростуйте тезу: «Теорія завжди повинна втілюватися в суспільну практику, давати практичний ефект».

2.3. Вивчаючи *історію психології*, можна побачити, що приблизно протягом тієї ж самої історичної доби в різних частинах світу формуються різні уявлення про *психіку*. *Психологія* в Давньому Китаї, Давній Індії чи Давній Греції має істотні відмінності. У першому випадку психіка розглядається у зв'язку з *традицією* як успадкованою від попередніх поколінь формою *поведінки*, у другому – зі *стражданням* як *переживанням* труднощів життя, в третьому – визначається в межах протиставлення *матеріального* й *ідеального*. *Про що свідчить це явище? Як воно характеризує процес наукового пізнання?*

2.4. Обґрунтуйте - чому *метод і методологія наукового дослідження* повинні бути істинними? Зокрема істинними: 1) по відношенню до чого? 2) для чого? 3) в який спосіб?

2.5. Наведіть Ваші розміркування відносно того чи обмежується методологія сферою науки? Яка теза є правильною і чому: методологія виникла з науки, або навпаки наука виникла в сфері методології?

3. Виконати контрольні завдання:

3.1. Гносеологічний, логічний і методологічний підходи в наукових дослідженнях.

- 3.2. Обґрунтувати такі поняття: закон, закономірності, принципи, аксіома.
- 3.3. Специфіка методів психологічного дослідження.
- 3.4. Логічний квадрат та його застосування у наукових дослідженнях.

Рекомендована література:

1. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2002. – 295 с.
2. Кислий В. М. Організація наукових досліджень : навч. посібник Суми : Унів. кн., 2011. - 224 с.
3. Бочелюк В.Й. Методика та організація наукових досліджень із психології : [навч. посіб.] / В.Й. Бочелюк, В.В. Бочелюк. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с. Авраменко Н.Л. Науково-дослідна робота здобувачів як складова навчального процесу: стан, проблеми та шляхи удосконалення : [на прикладі кафедри техногенно-екологічної безпеки Національного університету державної податкової служби України] / Н.Л.Авраменко// Безпека життєдіяльності.- 2011.- № 5.- С. 17-21.
4. Корягін М. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник. - Київ : Алерта, 2014. - 620 с.
5. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи : підручник для студ. вузів. Київ : Каравела, 2015. 272 с.
6. Методичні рекомендації до написання і захисту рефератів, курсових та магістерських робіт: навч.-метод. посіб. / О.М. Василенко. – К.: Університет «Україна», 2014. - 72 с.
7. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.
8. Грищенко І.М. Основи наукових досліджень : [навч. посіб.] / І.М. Грищенко, О.М. Григоренко, В.А. Борисейко. – К.: Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2001.
9. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень.: Навч. Посіб. - К.: ЦНЛ,

2004. – 212 с.

10. Матвійчук Т.В. Організація роботи, виконання та захист дипломного дослідження: [метод. посіб.] / Т.В. Матвійчук, Т.В. Ємельянова. – К.: Університет «Україна», 2011. – 50 с.

11. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: [навч. посіб.] / А.С. Філіпенко. – К.: Академвидав, 2005. – 208 с.

ТЕМА. 3 ВИДИ І ЗМІСТ НАУКОВИХ РОБІТ

План

1. Види наукових робіт та їх характеристика.
2. Процес наукового дослідження і його стадії.
3. Актуальність, об'єкт і предмет наукового дослідження.
4. Мета і завдання наукового дослідження, їх логічний взаємозв'язок.
5. Гіпотеза, наукова новизна і практичне значення.

Завдання на самостійну роботу:

1. Виконати творче завдання:

Розробити (сформулювати) актуальність, об'єкт, предмет, мету та завдання наукового дослідження за однією із запропонованих тем:

- 1.1. Вивчення психологічних особливостей міжособистісних відносин подружжя.
- 1.2. Діагностика розвитку пізнавальних процесів дошкільнят (молодших школярів).
- 1.3. Взаємозв'язок психологічного клімату робочої групи (трудового колективу) з продуктивністю праці.
- 1.4. Психологічні особливості жертв інтернет-шахрайства.
- 1.5. Психологічний вплив глобальних загроз на свідомість і поведінку людей.
- 1.6. Психокорекція негативних (панічних) емоційних станів в період

пандемії.

2. Виконати контрольні завдання:

- 2.1. Загальна характеристика магістерських, кандидатських та докторських дисертацій
- 2.2. Ефективність результатів наукових досліджень.
- 2.3. Практичне використання результатів наукових досліджень.
- 2.4. Наукова новизна і практична значущість в дослідженнях із психології.
- 2.5. Застосування системного підходу в наукових дослідженнях.
- 2.6. Практичне впровадження результатів наукових досліджень.

Рекомендована література:

1. Авраменко Н.Л. Науково-дослідна робота студентів як складова навчального процесу: стан, проблеми та шляхи удосконалення : [на прикладі кафедри техногенно-екологічної безпеки Національного університету державної податкової служби України] / Н.Л. Авраменко// Безпека життєдіяльності.- 2011.- № 5.- С. 17-21.
2. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи : підручник для студ. вузів. Київ : Каравела, 2015. 272 с.
3. Методичні рекомендації до написання і захисту рефератів, курсових та магістерських робіт: навч.-метод. посіб. / О.М. Василенко. – К.: Університет «Україна», 2014. - 72 с. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.
4. Грищенко І.М. Основи наукових досліджень : [навч. посіб.] / І.М. Грищенко, О.М. Григоренко, В.А. Борисейко. – К.: Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2001.
5. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень.: Навч. Посіб. - К.: ЦНЛ, 2004. – 212 с.
6. Кислий В. М. Організація наукових досліджень : навч. Посібник. - Суми : Унів. кн., 2011. - 224 с.

7. Корягін М. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник. - Київ : Алерта, 2014. - 620 с.

8. Матвійчук Т.В. Організація роботи, виконання та захист дипломного дослідження: [метод. посіб.] / Т.В. Матвійчук, Т.В. Ємельянова. – К.: Університет «Україна», 2011. – 50 с.

9. Гранатуров В. Проблеми побудови визначень та класифікації об'єктів у дисертаційних дослідженнях / В. Гранатуров // Бюлетень Вищої атестаційної комісії України.- 2011.- № 7.- С. 31-33.

10. Кузин Ф.А. Магистерская диссертация: Практ. пособие. - М.:Ось-89, 1997.

11. Ломачинська І.М. Методичні рекомендації до виконання та захисту дипломної роботи [Текст]: для студентів спеціальності 7.02010501 «Документознавство та інформаційна діяльність» / І. М. Ломачинська., О.В. Струтинська, І.М. Волинець; Інститут філології та масових комунікацій Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна». – К.: «Університет «Україна», 2013. – 59с.

12. .Мороз І.В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту / І.В. Мороз. - К., 1997.-56 с

ТЕМА 4. ПІДГОТОВКА ДО НАПИСАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ І НАКОПИЧЕННЯ НАУКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

План:

1. Вибір теми наукової роботи.
2. Підготовка до написання роботи складання плану наукового дослідження
3. Наукові документи і видання.
4. Бібліографічний пошук і вивчення літературних джерел.

Завдання на самостійну роботу:

1. Виконати творче завдання:

Розробити (сформулювати) гіпотезу, наукову новизну та, практичне значення наукового дослідження за одною із запропонованих тем (можливо продовжити тему, яку розробляли в творчому завданні теми № 3):

1.1. Вивчення психологічних особливостей міжособистісних відносин подружжя.

1.2. Діагностика розвитку пізнавальних процесів дошкільнят (молодших школярів).

1.3. Взаємозв'язок психологічного клімату робочої групи (трудового колективу) з продуктивністю праці.

1.4. Психологічні особливості жертв інтернет-шахрайства.

1.5. Психологічний вплив глобальних загроз на свідомість і поведінку людей.

1.6. Психокорекція негативних (панічних) емоційних станів в період пандемії.

2. Виконати контрольні завдання:

2.1. Раціональна організація праці наукового дослідника.

2.2. Організація роботи з науковою літературою.

2.3. Проблема економічної ефективності наукових досліджень.

Рекомендована література:

1. Бочелюк В.Й. Методика та організація наукових досліджень із психології : [навч. посіб.] / В.Й. Бочелюк, В.В. Бочелюк. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.

2. Сергієнко Л.П. Основи наукових досліджень у психології: кваліфікаційні та дипломні роботи : [навч. посіб.] / Л.П. Сергієнко. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2009. – 240 с.

3. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи : підручник для студ. вузів. Київ : Каравела, 2015. 272 с.

4. Методичні рекомендації до написання і захисту рефератів, курсових та

магістерських робіт: навч.-метод. посіб. / О.М. Василенко. – К.: Університет «Україна», 2014. - 72 с.

5. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.

6. Грищенко І.М. Основи наукових досліджень : [навч. посіб.] / І.М. Грищенко, О.М. Григоренко, В.А. Борисейко. – К.: Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2001.

7. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень.: Навч. Посіб. - К.: ЦНЛ, 2004. – 212 с.

8. Кислий В. М. Організація наукових досліджень : навч. Посібник. - Суми : Унів. кн., 2011. - 224 с.

9. Корягін М. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник. - Київ : Алерта, 2014. - 620 с.

10. Матвійчук Т.В. Організація роботи, виконання та захист дипломного дослідження: [метод. посіб.] / Т.В. Матвійчук, Т.В. Ємельянова. – К.: Університет «Україна», 2011. – 50 с.

ТЕМА 5. ПІДГОТОВКА ТА НАПИСАННЯ РУКОПISУ НАУКОВОЇ РОБОТИ

План:

1. Підготовка чорнового рукопису і виклад наукових матеріалів.
2. Композиція наукової роботи.
3. Рубрикація тексту.
4. Мова і стиль наукової роботи.

Завдання на самостійну роботу:

1. Виконати творче завдання:

- 1.1. Розробити розгорнутий план за обраною темою магістерської роботи.

2. Виконати контрольні завдання:

- 2.1. Етичні принципи дослідника.

2.2. Професійно значущі особистісні якості вченого.

2.3. Плагіат та його ознаки.

Рекомендована література:

1. Бочелюк В.Й. Методика та організація наукових досліджень із психології : [навч. посіб.] / В.Й. Бочелюк, В.В. Бочелюк. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с.

2. Авраменко Н.Л. Науково-дослідна робота студентів як складова навчального процесу: стан, проблеми та шляхи удосконалення : [на прикладі кафедри техногенно-екологічної безпеки Національного університету державної податкової служби України] / Н.Л.Авраменко// Безпека життєдіяльності.- 2011.- № 5.- С. 17-21.

3. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи : підручник для студ. вузів. Київ : Каравела, 2015. 272 с.

4. Методичні рекомендації до написання і захисту рефератів, курсових та магістерських робіт: навч.-метод. посіб. / О.М. Василенко. – К.: Університет «Україна», 2014. - 72 с.

5. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.

6. Грищенко І.М. Основи наукових досліджень : [навч. посіб.] / І.М. Грищенко, О.М. Григоренко, В.А. Борисейко. – К.: Київ.нац.торг.-еко.ун-т, 2001.

7. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень.: Навч. Посіб. - К.: ЦНЛ, 2004. – 212 с.

8. Кислий В. М. Організація наукових досліджень : навч. Посібник. - Суми : Унів. кн., 2011. - 224 с.

9. Корягін М. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник. - Київ : Алерта, 2014. - 620 с.

10. Матвійчук Т.В. Організація роботи, виконання та захист дипломного дослідження: [метод. посіб.] / Т.В. Матвійчук, Т.В. Ємельянова. – К.: Університет

«Україна», 2011. – 50 с.

11. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: [навч. посіб.] / А.С. Філіпенко. – К.: Академвидав, 2005. – 208 с.

ТЕМА 6. ОФОРМЛЕННЯ І ЗАХИСТ НАУКОВОЇ РОБОТИ

План:

1. Використання та оформлення цитат. Посилання в тексті і оформлення запозичень.
2. Подання окремих видів ілюстративного матеріалу.
3. Оформлення додатків, приміток і бібліографічного апарату.
4. Підготовка до захисту наукової роботи.
5. Написання виступу (доповіді) за результатами наукового дослідження.

Завдання на самостійну роботу:

1. Виконати творче завдання:

- 1.1. Визначити й обґрунтувати критерії оцінки готовності наукової роботи.
- 1.2. Описати типову процедуру захисту дисертації в спеціалізованих вчених радах.

2. Виконати контрольні завдання:

- 2.1. Практичні рекомендації для публічного захисту наукової роботи.
- 2.2. Підготовка наочної (комп'ютерної) презентації результатів наукового дослідження.
- 2.3. Експертиза наукового дослідження.

Рекомендована література:

1. Гранатуров В. Проблеми побудови визначень та класифікації об'єктів у дисертаційних дослідженнях / В.Гранатуров // Бюлетень Вищої атестаційної комісії України.- 2011.- № 7.- С. 31-33.
2. Мороз І.В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до

їх написання, оформлення і захисту / І.В. Мороз. - К., 1997.-56 с

3. Сергієнко Л.П. Основи наукових досліджень у психології: кваліфікаційні та дипломні роботи : [навч. посіб.] / Л.П. Сергієнко. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2009. – 240 с.

4. Довідник здобувача наукового ступеня : [Зб. норм. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук, кадрів вищої кваліфікації] / Упоряд. Ю.І. Церков; Переднє слово Р.В.Бойка. - К.: Ред. «Бюл. ВАК України», 1999. - 64 с.

5. Методичні рекомендації до написання і захисту рефератів, курсових та магістерських робіт: навч.-метод. посіб. / О.М. Василенко. – К.: Університет «Україна», 2014. - 72 с. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.

6. Кислий В. М. Організація наукових досліджень : навч. Посібник. - Суми : Унів. кн., 2011. - 224 с.

7. Корягін М. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник. - Київ : Алерта, 2014. - 620 с.

8. Матвійчук Т.В. Організація роботи, виконання та захист дипломного дослідження: [метод. посіб.] / Т.В. Матвійчук, Т.В. Ємельянова. – К.: Університет «Україна», 2011. – 50 с.

9. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті // Бюлетень ВАК України. – 2009. – № 5. – С. 26-30. – Режим доступу [Електронний ресурс]: [http://ite.ksu.ks.ua/system/files/bjuleten_vak_ukrajini no_5 2009.pdf](http://ite.ksu.ks.ua/system/files/bjuleten_vak_ukrajini_no_5_2009.pdf)

ТЕМА 7. ОСОБИСТІСТЬ ДОСЛІДНИКА ТА ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА НАУКОВЦЯ. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ У НАУКОВИХ ПРОЕКТАХ.

План:

1. Організація наукової роботи та кар'єра вченого.
2. Наукові ступені і звання: історія і сучасність.

3. Основні форми наукової комунікації вчених.
4. Особистість дослідника.

Завдання на самостійну роботу:

1. Виконати творче завдання:

- 1.1. Проаналізувати мотиви наукової діяльності в історичному контексті та в умовах сучасності.
- 1.2. Охарактеризувати наукові колективи як особливі структури в науці.
- 1.3. Скласти авторський «Етичний кодекс науковця».

2. Виконати контрольні завдання:

- 2.1. Наукові школи та наукові проекти, їх роль у науці та розвитку суспільства.
- 2.2. Наукова організація та гігієна розумової праці.
- 2.3. Структура наукових публікацій відповідно до вимог міжнародних наукометричних баз (наприклад, Web of Science, Scopus тощо).

Рекомендована література:

1. Авраменко Н.Л. Науково-дослідна робота студентів як складова навчального процесу: стан, проблеми та шляхи удосконалення : [на прикладі кафедри техногенно-екологічної безпеки Національного університету державної податкової служби України] / Н.Л.Авраменко// Безпека життєдіяльності.- 2011.- № 5.- С. 17-21.
2. Гранатуров В. Проблеми побудови визначень та класифікації об'єктів у дисертаційних дослідженнях / В.Гранатуров // Бюлетень Вищої атестаційної комісії України.- 2011.- № 7.- С. 31-33.
3. Корягін М.В. Основи наукових досліджень : навч. посібник. - Київ : Алерта, 2014. - 620 с.
4. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи : підручник для студ. вузів. Київ : Каравела, 2015. 272 с.
5. Методичні рекомендації до написання і захисту рефератів, курсових та

магістерських робіт: навч.-метод. посіб. / О.М. Василенко. – К.: Університет «Україна», 2014. – 72 с. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.

6. Грищенко І.М. Основи наукових досліджень : [навч. посіб.] / І.М. Грищенко, О.М. Григоренко, В.А. Борисейко. – К.: Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2001.

7. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень.: Навч. Посіб. - К.: ЦНЛ, 2004. – 212 с.

8. Кислий В. М. Організація наукових досліджень : навч. Посібник. - Суми : Унів. кн., 2011. - 224 с.

9. Матвійчук Т.В. Організація роботи, виконання та захист дипломного дослідження: [метод. посіб.] / Т.В. Матвійчук, Т.В. Ємельянова. – К.: Університет «Україна», 2011. – 50 с.

10. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень : [навч. посіб.] / Г.С. Цехмістрова. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.

11. Чернілевський Д.В. Методологія наукової діяльності : [навч. посіб.] / Д.В. Чернілевський, О.М. Гандзюк, В.І. Захарченко, І.М. Козловська, К.О. Кольченко, Г.Ф. Нікуліна, В.О. Подоляк / За ред. Д.В. Чернілевського. – К.: Видавництво Університету «Україна», 2008. – 478 с.

6. ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Наука як продуктивна сила розвитку суспільства.
2. Класифікація наукових теорій.
3. Наукова діяльність та глобалізація науки.
4. Нормативне регулювання наукової діяльності в Україні.
5. Методологічні засади проведення соціологічних досліджень.
6. Підходи та критерії вибору методів в соціологічних дослідженнях.
7. Математико-статистичні методи в дослідженнях з соціології.
8. Проведення аналітичної роботи в науково-дослідному процесі.
9. Система планування та організації підготовки наукових кадрів.
10. Практичне впровадження результатів наукових досліджень.
11. Наукова новизна і практична значущість в дослідженнях з соціології.
12. Організація роботи з науковою літературою.
13. Проблема економічної ефективності наукових досліджень.
14. Етичні принципи дослідника.
15. Плагіат і його ознаки.
16. Критерії оцінки готовності наукової роботи.
17. Процедура захисту дисертації в спеціалізованих вчених радах.
18. Практичні рекомендації для публічного захисту наукової роботи.
19. Підготовка наочної (комп'ютерної) презентації результатів наукового дослідження.
20. Мотиви наукової діяльності.
21. Наукові колективи як особливі структури в науці.
22. Наукові школи та їх роль у науці.
23. Наукова організація та гігієна розумової праці.
24. Структура наукових публікацій відповідно до вимог міжнародних наукометричних баз (наприклад, Web of Science, Scopus тощо).
25. Експертиза наукового дослідження.

7. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Загальні відомості про науку і наукові дослідження.
2. Критерії і принципи наукового знання.
3. Поняття і типи наукових досліджень.
4. Задум і основні етапи наукового дослідження.
5. Наука як продуктивна сила розвитку суспільства.
6. Наукова діяльність та глобалізація науки.
7. Метод і методологія наукового дослідження.
8. Наукове дослідження - творчий процес.
9. Класифікація методів наукового дослідження.
10. Застосування логічних законів і правил.
11. Методологічні засади проведення психологічних досліджень.
12. Підходи та критерії до вибору методів в психологічних дослідженнях.
13. Математико-статистичні методи в дослідженнях з психології.
14. Проведення аналітичної роботи в науково-дослідному процесі.
15. Система планування та організації підготовки наукових кадрів.
16. Практичне впровадження результатів наукових досліджень.
17. Види наукових робіт та їх характеристика.
18. Процес наукового дослідження і його стадії.
19. Актуальність, об'єкт і предмет наукового дослідження.
20. Мета і завдання наукового дослідження, їх логічний взаємозв'язок.
21. Гіпотеза, наукова новизна і практичне значення наукової роботи.
22. Наукова новизна и практична значущість в дослідженнях з психології.
23. Організація роботи з науковою літературою.
24. Проблема економічної ефективності наукових досліджень.
25. Вибір теми наукової роботи.
26. Підготовка до написання роботи складання плану наукового дослідження
27. Наукові документи і видання.

28. Бібліографічний пошук і вивчення літературних джерел.
29. Етичні принципи дослідника.
30. Плагіат и його ознаки.
31. Підготовка чорнового рукопису і виклад наукових матеріалів.
32. Композиція наукової роботи.
33. Рубрикація тексту.
34. Мова і стиль наукової роботи.
35. Використання і оформлення цитат. Посилання в тексті і оформлення запозичень.
36. Подання окремих видів ілюстративного матеріалу.
37. Оформлення додатків, приміток і бібліографічного апарату.
38. Підготовка до захисту наукової роботи.
39. Написання виступу (доповіді) за результатами наукового дослідження.
40. Процедура публічного захисту наукової роботи.
41. Практичні рекомендації для публічного захисту наукової роботи у спеціалізованих вчених радах.
42. Підготовка наочної (комп'ютерної) презентації результатів наукового дослідження.
43. Експертиза наукового дослідження.
44. Організація наукової роботи та кар'єра вченого.
45. Наукові ступені і звання: історія і сучасність.
46. Основні форми наукової комунікації вчених.
47. Особистість дослідника.
48. Наукові колективи як особливі структури в науці.
49. Наукові школи та їх роль у науці.
50. Вимоги до публікацій у наукових журналах, в тому числі у міжнародних наукометричних базах Web of Science, Scopus тощо.

8. ФОРМИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. При поточному контролі оцінці підлягають: рівень теоретичних знань та вміння працювати з науковою літературою, знання матеріалу, продемонстрованого у виконаних (як правило) індивідуальних завданнях; обґрунтованість висновків, а також самостійність та повнота вирішення практичних завдань та аналізу матеріалів; активність та систематичність роботи на заняттях; результати виконання домашніх завдань, тестів, експрес-опитувань тощо.

Форми проведення поточного контролю: усне опитування здобувачів, вирішення практичних завдань, тестові завдання (для зацікавленості у навчанні, розвитку здібностей здобувача може бути передбачено виконання інших, індивідуальних для кожного здобувача завдань).

Проміжний контроль проводиться після вивчення відповідних тем або блоку тем з метою з'ясування ступеню засвоюваності здобувачами відповідного об'єму опрацьованого та вивченого матеріалу та подальшої оцінки рівня отриманих знань.

Форми проведення проміжного контролю: контрольна робота, колоквіум експрес-контроль на лекціях, тестове опитування, співбесіда (усне спілкування).

Підсумковий контроль у формі заліку.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

При використанні форми контролю у вигляді заліку враховується поточна, зокрема самостійна робота, наукова діяльність здобувача. Крім того, здобувач має надати відповідь на залікове запитання. Оцінка рівня знань виконується за принципом "відповідь вірна" або "відповідь невірна". При вірній відповіді виставляється оцінка "зараховано", при невірній, неповній відповіді виставляється оцінка "не зараховано".

При проведенні іспиту відповідь здобувача оцінюється таким чином:

Відмінно – повна вірна відповідь на всі основні (три) та додаткові питання;

Добре – повна вірна відповідь на 2 основні питання, неповна або не зовсім вірна відповідь на одне з основних питань та (або) додаткові питання;

Задовільно – повна вірна відповідь на 1 основне питання за умови неповної або не зовсім вірної відповіді на одне з основних питань та (або) додаткові питання, чи відсутність відповіді на одне з основних питань;

не задовільно – відповідь відсутня або відповідь є помилковою на дві або три основні питання.

10. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА 7- БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	ОЦІНКА ЗА 4-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Грищенко І.М. Основи наукових досліджень : [навч. посіб.] / І.М. Грищенко, О.М. Григоренко, В.А. Борисейко. – К.: Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2001.
2. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень.: Навч. Посіб. - К.: ЦНЛ, 2004. – 212 с.
3. Кислий В. М. Організація наукових досліджень : навч. Посібник. - Суми : Унів. кн., 2011. - 224 с.
4. Корягін М. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник. - Київ : Алерта, 2014. - 620 с.
5. Матвійчук Т.В. Організація роботи, виконання та захист дипломного дослідження: [метод. посіб.] / Т.В. Матвійчук, Т.В. Ємельянова. – К.: Університет «Україна», 2011. – 50 с. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи : підручник для студ. вузів. Київ : Каравела, 2015. 272 с.
6. Методичні рекомендації до написання і захисту рефератів, курсових та магістерських робіт: навч.-метод. посіб. / О.М. Василенко. – К.: Університет «Україна», 2014. - 72 с. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.
7. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: [навч. посіб.] / А.С. Філіпенко. – К.: Академвидав, 2005. – 208 с.
8. Методичні рекомендації щодо проведення навчальних занять з теоретико-прикладних дисциплін у вищих медичних навчальних закладах / Авторський колектив: Лефтеров В.О., Сікорська О.О., Подкупко Т.Л., Уварова О.О., Кокоріна Ю.Є., Іванова Н.С. / Під ред. проф. В.О. Лефтерова. – Одеса: ОНМедУ, 2014 – 62. С.
9. Цільмак О.М. Педагогічна компетентність викладача ВНЗ: підручник. // О. М. Цільмак. – Одеса: ОДУВС, 2017. – 116 с. – з іл.

Допоміжна

1. Бочелюк В.Й. Методика та організація наукових досліджень із психології : [навч. посіб.] / В.Й. Бочелюк, В.В. Бочелюк. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 360 с. Авраменко Н.Л. Науково-дослідна робота студентів як складова навчального процесу: стан, проблеми та шляхи удосконалення : [на прикладі кафедри техногенно-екологічної безпеки Національного університету державної податкової служби України] / Н.Л.Авраменко// Безпека життєдіяльності.- 2011.- № 5.- С. 17-21.
2. Бэкон Ф. О мудрости древних / В 2 т. 2 испр. и доп. изд. Т.2. / Сост., общ.ред. и вступ.ст. А.Л. Субботина. – М.: Мысль, 1978. – С.231-300.
3. Вернадский В.И. Избранные труды по истории науки / В.И. Вернадский. – М.: Наука, 1981. – 360 с.
4. Гранатуров В. Проблеми побудови визначень та класифікації об'єктів у дисертаційних дослідженнях / В.Гранатуров // Бюлетень Вищої атестаційної комісії України.- 2011.- № 7.- С. 31-33.
5. Довідник здобувача наукового ступеня : [Зб. норм. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук, кадрів вищої кваліфікації] / Упоряд. Ю.І. Церков; Переднє слово Р.В.Бойка. - К.: Ред. «Бюл. ВАК України», 1999. - 64 с.
6. Козаков В.А. Самостоятельная работа студентов и ее информационно-методическое обеспечение. - К.: Высшая школа, 1990.
7. Кузин Ф.А. Дипломная работа. - М.: Изд-во МПИ, 1990.
8. Кузин Ф.А. Магистерская диссертация: Практ. пособие. - М.:Ось-89, 1997.
9. Ломачинська І.М. Методичні рекомендації до виконання та захисту дипломної роботи [Текст]: для студентів спеціальності 7.02010501 «Документознавство та інформаційна діяльність» / І. М. Ломачинська., О.В. Струтинська, І.М. Волинець; Інститут філології та масових комунікацій Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна». – К.:

«Університет «Україна», 2013. – 59с.

10. .Мороз І.В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту / І.В. Мороз. - К., 1997.-56 с

11. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Стат. зб./ Держкомстат. - К., 2001.

12. Патон Б. Інноваційний шлях розвитку економіки України // Вісник НАНУ - 2001. - № 2.

13. Путівник у прикладну наукометрію : [навчальний посібник] / Н.М. Рідей, О.В. Зазимко, Л.В. Кліх, Т.С. Кіщак, С.П. Паламарчук, А.В. Шостак, О.В. Познанська, Ю.В. Рибалко. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2014 р. – 344 с.

14. Сергієнко Л.П. Основи наукових досліджень у психології: кваліфікаційні та дипломні роботи : [навч. посіб.] / Л.П. Сергієнко. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2009. – 240 с.

15. Уваров А.А. Дипломные и курсовые работы по экономическим специальностям: практические советы по подготовке и защите. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательство “Дело и сервис”, 2001. – 112 с.

16. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень : [навч. посіб.] / Г.С. Цехмістрова. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.

17. Чернілевський Д.В. Методологія наукової діяльності : [навч. посіб.] / Д.В. Чернілевський, О.М. Гандзюк, В.І. Захарченко, І.М. Козловська, К.О. Кольченко, Г.Ф. Нікуліна, В.О. Подоляк / За ред. Д.В. Чернілевського. – К.: Видавництво Університету «Україна», 2008. – 478 с.

18. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2002. – 295 с.

19. Кислий В. М. Організація наукових досліджень : навч. посібник Суми : Унів. кн., 2011. - 224 с.

20. Методологічні та теоретичні проблеми психології : навчальний посібник для слухачів та студентів вищих навчальних закладів / Корольчук М.С. та ін. – К. : Ніка-Центр, 2008. – 336 с.

21. . Рассоха І.М.. Конспект лекцій з навчальної дисципліни “Методологія та організація наукових досліджень” для студентів 5 курсу денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня “магістр”. – Х.: ХНАМГ, 2011.–76 с.

22. Теория и методология психологии. Постнеклассическая перспектива // Отв. ред. А.Л. Журавлев, А.В. Юревич. – М.: Изд-во «Институт психологии РАН», 2009. – 520 с.

23. Аллахвердян А.Г., Мошкова Г.Ю., Юревич А.В., Ярошевский М.Г. Психология науки. Учебное пособие. – М.: Московский психолого-социальный институт: Флинта, 1998. – 312 с.

24. Законодавчо-правові джерела:

Закон України. Про інноваційну діяльність.

Закон України. Про інформацію.

Закон України. Про науково-технічну інформацію.

Закон України. Про наукову та науково-технічну діяльність.

Закон України. Про освіту.

Закон України. Про основи державної політики в сфері науки і науково-технічної діяльності.

Закон України. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті // Бюлетень ВАК України. – 2009. – № 5. – С. 26-30. – Режим доступу [Електронний ресурс]: http://ite.ksu.ks.ua/system/files/bjuleten_vak_ukrajini_no_5_2009.pdf

2. Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації : наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 384 від 29.03.2012 року [Електронний ресурс] – Режим доступу:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0711-12>

3. Довідник здобувача наукового ступеня. Збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань атестації наукових кадрів вищої кваліфікації / Упорядник Ю.І.Цеков; переднє слово Р.В.Бойка. -К.: Редакція "Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України", 2000. - 64 с. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/DOVIDNIK_251110_3.pdf

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни	3
2. Заплановані результати навчання	4
3. Структура та тематичний план навчальної дисципліни	6
4. Програма навчальної дисципліни	7
5. Практичні заняття та завдання на самостійну роботу.....	12
6. Теми рефератів	18
7. Питання до заліку.....	27
8. Форми підсумкового контролю успішності здобувачів.....	29
9. Критерії оцінювання	30
10. Шкала за ECTS	31
11. Рекомендована література	32

Василь Олександрович Лефтеров

Катерина Петрівна Лазор

Віталій Михайлович Кольцов

**ОСНОВИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ В ГАЛУЗІ
ПСИХОЛОГІЇ**

методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів

Українською мовою

Підписано до друку 31.07.2020. Формат 60х84/16. Ум-друк. арк. 1,6.

Наклад 100 прим. Зам. № 2010-12.

Видано і віддруковано в ПП «Фенікс» (Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1044 від 17.09.02). Україна, м. Одеса, 65009, вул.

Зоопаркова, 25. Тел. +38 050 7775901 +38 048 7959160 e-mail: fenix-

izd@ukr.net www.feniksbooks.com